

Позначення часових характеристик придатності на маркуванні харчових продуктів

Роман Сергійчук

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Мета досліджень - встановити різницю у вимогах України, країн Європейського Союзу та Республіки Беларусь до маркування харчових продуктів щодо терміну зберігання, а також оцінити розуміння маркування споживачем.

Аналіз законодавства щодо позначення терміну придатності проведений на основі Регламентів Європейського Союзу №1169 / 2011, N 183/18921 України, і ТР ТЗ 022/2011 Митного Союзу, в який входить Республіка Білорусь. Ставлення споживача до маркування попередньо оцінено методом опитування.

Враховуючи збільшення експорту продукції з України в країни Європи, набуття чинності з 1 січня 2016 року частини угоди про асоціацію України та Європейського Союзу, яка стосується зони вільної торгівлі, і надання Україні режиму автономних преференцій щодо скасування мит при експорті, виникла необхідність гармонізації технічних регламентів, включаючи і норми маркування харчової продукції.

Позитивні зрушення в економічних відносинах України з Республікою Беларусь, зокрема, збільшення експорту рослинної олії, кондитерських та хлібних виробів, пива, алкогольної продукції, овочів і фруктів, соків та консервованої продукції вимагають від виробника враховувати у маркуванні вимоги Митного Союзу, членом якого є Беларусь.

Законодавство ЄС передбачає обов'язковим лише позначення кінцевої дати споживання продукту. Позначення дати виробництва та терміну придатності не є обов'язковим.

Законодавство Митного союзу є найбільш суворим в частині позначення терміну придатності. Технічний регламент Митного Союзу передбачає обов'язкове позначення дати виробництва продукту і кінцевої дати споживання.

Українське законодавство передбачає два допустимих способу позначення часових характеристик придатності продукту: кінцева дата споживання; дата виробництва + термін придатності.

Вимоги Технічного регламенту України щодо правил маркування харчових продуктів в частині позначення їх терміну придатності відповідають вимогам Європейського Союзу за умови позначення кінцевої дати споживання, і не відповідають вимогам Митного Союзу, згідно з якими обов'язкове позначення дати виготовлення та кінцевої дати споживання.

Споживачі як України, так і Республіки Білорусь в більшості підтримують позначення на маркуванні дати виробництва продукції, оскільки, на їхню думку, це забезпечує право споживача на повну і достовірну інформацію про продукт. У той же час більшість споживачів з країн Європейського Союзу не мають зауважень до відсутності на маркуванні дати виготовлення та терміну придатності продукту. Це викликано в першу чергу високим рівнем довіри як до виробника, так і закладів торгівлі.

Звернемо увагу, що позначення дати виробництва та терміну зберігання не регламентуються законодавством Європейського Союзу, але і не суперечить йому. Це дозволяє виробникові з країн ЄС врахувати інтереси споживача України та Беларусі.

Висновок. Для одночасного задоволення вимог регламентів України, Європейського Союзу і Митного Союзу, а також думки споживачів, доцільно часові характеристики придатності харчової продукції вказувати у вигляді: Дата виробництва ... Кінцева дата споживання ...

Дослідження виконані в рамках Міжнародного наукового проекту 7-ї Рамкової програми досліджень і технологічного розвитку Європейського Союзу " NUTritional LABELing Study in Black Sea Region Countries (NUTRILAB)" FP7-PEOPLE-2012-IRSES № 318946-NUTRILAB.

Література

1. Стефанов С., Стефанова И., Дамяново С., Василева Н., Теличкун Ю., Теличкун В., Губеня А. (2013), Проблемы при реализирани на информационната функция на опаковките, University of Ruse "Angel Kanchev". Proceedings, 52(10.2), pp. 146-149.
2. Totorean A., Vinatu V., Gubenia O., Nicoara A. (2013), Comparison study between romanian and ukrainian labeling of food products. Social, nutritional and medical considerations, Abstract book of the International Conference "Integrated systems for agri-food production - sisteme integrate de productie SIPA 2013". September 26 - 29 2013, p.16.
3. (2013), Международный проект «Nutritional labeling study in Black Sea region countries», Ukrainian Food Journal, 2(2), p. 304.
4. Telychkun V., Gubenia O., Telychkun Y. (2013), Labelling of foodstuffs in Ukraine, The Second North and East European Congresson Food (NEEFood-2013): Book of Abstracts. - 26-29 May 2013, p. 44.